

Intervenció del president de la Generalitat després de la reunió amb el president espanyol Mariano Rajoy

Madrid, 20 de setembre de 2012

Breument i sobretot sintèticament, abans d'entrar en el tema de fons que era el pacte fiscal, que és la part més significativa, més important i també més transcendent de la trobada d'avui, voldria fer notar que hi havia dos altres temes que li he posat sobre la taula al president del Govern i que crec que tenen la seva importància i que van lligats entre ells. Un és el tema de la tresoreria general, la liquiditat, fins a quin punt les administracions públiques (les locals, les autonòmiques, la central) poden disposar dels recursos necessaris perquè els pagaments siguin el més normalitzats possibles. Aquest és un gran tema que fa patir molt en el dia a dia, que provoca moltes conseqüències negatives de màxima si no es pot fer correctament i, per tant, és una tema de màxima preocupació per a tots plegats. Em consta que no només pel govern de la Generalitat, sinó també per als governs autonòmics en general i altres CCAA i també per al Govern espanyol.

El tema ha sortit amb tota la seva consistència en aquesta trobada, juntament amb com es reparteixen els esforços al conjunt de l'Estat per anar complir amb els dèficits pactats amb la Unió Europea i amb la zona Euro. La meua teoria, que li he expressat al president Rajoy, és que l'esforç del Govern central quant a reducció de despesa és inferior al que s'obliga a fer als governs autonòmics en general i al de Catalunya en particular. Li he posat un exemple molt gràfic: si Espanya a dintre de la UE estava en una situació pitjor que d'altres països per complir el dèficit i se li ha donat més temps, com pot ser que a dintre d'Espanya a les autonomies que estaven en un punt de partida pitjor no se'ls doni també més temps, igual que se li dona a Espanya per anar complint aquests dèficits?. Això és una situació clarament injusta. Ja sé que en aquest sentit hi poden haver crítiques de com s'havien fet les coses en un lloc o en un altre, però és evident que si volem anar cap al camí obligat a la UE i la zona Euro d'anar reduint els dèficits i de complir els objectius els esforços a dintre l'Estat espanyol per equilibrar qui fa què, per anar conjuntant aquests esforços, han de ser justos i equilibrats, basats en una certa lleialtat institucional. I el meu criteri és que en aquest moment es demana molt més esforços a les CCAA, que vol dir a la sanitat, a l'educació i als serveis socials, que el que es demana al mateix Estat central. Això hem d'intentar equilibrar-ho perquè, no només no és just, sinó que provoca una sèrie de tensions sobre els serveis bàsics per a la ciutadania que amb un repartiment més just al conjunt de l'Estat espanyol es podrien evitar. Li he fet entendre al president Rajoy que aquest és un tema central per mi a la conferència de presidents del dia 2 d'octubre.

Els volen fer una conferència de presidents el proper dia 2 d'octubre, presidida pel president Rajoy, i jo li he avançat que des del Govern de Catalunya jo plantejaré aquests temes de tresoreria i de reducció de dèficits per intentar arribar a un escenari de repartiment més just d'aquests sacrificis que s'han de fer entre l'Estat central per un costat i les autonomies en general i en el nostre cas en particular.

En aquesta part de la reunió no hi ha hagut resultats concrets, però jo diria que la música general no és dolenta, en el sentit que com a mínim el president Rajoy ha dit que ho estudiaria a fons i que entenia algunes de les raons que jo li exposava i, per tant, que hi havia marge per parlar d'això en els propers dies i setmanes. Veurem, però com a mínim he vist un interès per entendre que les nostres posicions acaben sumant en benefici del conjunt de l'Estat, perquè si Espanya queda malament en el seu conjunt tampoc li interessa. A Espanya li interessa quedar el millor possible en l'escena europea, en l'escena internacional i a la zona euro.

L'altra part de la reunió, que era la substancial, era el pacte fiscal. Aquest era el tema gran; els altres eren importants, però aquest era el tema gran i transcendent.

Jo els faré un resum molt gràfic de com ha anat tot això: Jo vaig assumir la presidència del Govern de Catalunya, la presidència del nostre país, de Catalunya, i des del primer dia vaig fer el propòsit d'explicar la veritat. I crec que en aquest moment és molt important que des dels governs i des de les persones que tenen o tenim posicions públiques es digui la veritat, perquè és l'única manera d'entendre's i l'única manera de tenir la credibilitat suficient per poder fer coses que a vegades no són agradables, però que si la gent sap que estan basades en la veritat i en la transparència, encara que no agradin, es poden arribar a acceptar. Aquest va ser el meu codi de conducta des del primer dia de la presidència.

Avui seré fidel a aquesta forma de fer, de pensar i d'actuar. I, per tant, el que els he de dir sobre aquesta altra part del pacte fiscal, que era el gran tema de la reunió d'avui, és que això no ha anat bé. No ha anat bé i no ho dic content; ho dic més aviat trist, perquè creia que era important que això anés bé. Creia que era important per a la relació entre Catalunya i el conjunt de l'Estat i per al futur comú de tot plegat. Era important que des de la presidència del Govern espanyol s'obris una porta clara a poder parlar a fons del pacte fiscal i poder parlar a fons d'una aspiració que a Catalunya és amplíssimament compartida per la societat catalana. I que no és només un tema de diners, sinó que és un tema de poder tenir un estatus diferent al conjunt de l'Estat i més d'acord amb la nostra personalitat política i amb la nostra identitat com a país.

El sistema autonòmic va néixer perquè s'havia de resoldre un problema que era Catalunya i un altre problema que era el País Basc, fonamentalment per això, va néixer per això. I més de 30 anys després els que estan més insatisfets amb aquest sistema autonòmic són aquells que finalment tenien un motiu clar perquè es creés una autonomia en el conjunt de l'Estat.

El pacte fiscal era un dels darrers intents per intentar que s'entengués que les aspiracions d'autogovern de Catalunya, a part dels recursos econòmics, d'alguna manera han de ser ateses, que se n'ha de poder parlar, que s'ha de poder negociar, que s'ha de poder avançar sobre fórmules que no siguin exactament igual que en els darrers 30 anys, perquè les coses canvien i la pròpia opinió pública està canviant. I, per tant, el que preteníem era poder parlar sobre aquestes coses: d'aquestes aspiracions d'autogovern i també del tema dels recursos autonòmics, amb aquesta perspectiva nova. I li vàrem dir pacte fiscal perquè s'entengués que la nostra voluntat era de pacte, si no no li hauríem dit pacte fiscal, li hauríem dit una altra cosa. La nostra voluntat era d'entendre'ns i que se'ns escoltés, i que ens poguéssim entendre, que poguéssim avançar i que es pogués arribar a satisfer aquestes aspiracions catalanes quant a la sobirania fiscal. Són aspiracions amplíssimament compartides per part de gairebé tots els partits, però sobretot per part de gairebé tota la societat. Tenim un índex d'acceptació del 75-80% de la societat catalana i no és poca cosa. És gairebé una gran unanimitat, no arriba a una unanimitat total, però s'hi apropa.

La resposta del president espanyol ha estat franca. He de dir que la reunió en el tracte personal ha estat cordial. I moltes vegades he dit que amb el president Rajoy encara que vulguis no t'hi pots barallar, perquè és un home agradable i de tracte afable i jo també ho procuro ser. Per tant, en aquest terreny més del tracte personal no hi ha res a dir.

Però la resposta del president Rajoy ha sigut molt, molt franca, ha dit que no hi havia marge per negociar el pacte fiscal de Catalunya, que el Govern no tenia marge i que ell intuïa que els partits d'àmbit estatal tampoc s'hi posarien bé, tampoc serien propicis en aquesta negociació del pacte fiscal.

Per molt que tu busquis una cosa, si a l'altre costat no hi ha marge -com se m'ha dit avui- entestar-se que aquest és el camí seria una gran ingenuïtat i crec que un gran error. I, per tant, constatant que avui això no ha anat sent conseqüent amb la veritat, és evident que a Catalunya caldrà fer una reflexió a fons, que farem els propers dies, no caldrà esperar gaires setmanes. Aquesta mateixa setmana, els dies 25, 26 i 27, dimarts, dimecres i dijous, tenim un debat solemne al Parlament de Catalunya, que és el debat de política general, on es fa balanç de l'any i una mica la prospectiva dels propers temps. Allà espero que hi hagi una reflexió serena i positiva de totes les

forces polítiques catalanes, no una reacció de greuge o de victimisme, res de tot això; una discussió serena i positiva, però també una discussió i un debat propi a l'altura de les circumstàncies que està vivint el nostre país, Catalunya.

I a partir del debat que es faci al Parlament de Catalunya la setmana que ve crec que caldrà prendre decisions. Vostès em preguntaran avui quines decisions i jo ja els avanço que no els podré contestar avui, perquè entenc que el moment de fer el debat a fons és al si del Parlament de Catalunya. La situació és prou delicada i no mereix ni requereix cap tipus d'improvisació. S'ha de pensar bé, hi ha d'haver aquesta reflexió a fons i ha de ser una reflexió compartida, on cadascú ha de prendre les seves decisions i jo com a president del país també. Si m'hagués trobat l'escenari que avui hagués sigut que avui no pot ser, però hi ha una porta oberta clara perquè en pocs mesos aquest tema del pacte fiscal es pugui resoldre, jo m'hi hauria posat. Venia amb un marge i una actitud suficientment constructiva i entenent la situació del conjunt de l'Estat espanyol en aquests moments com per saber que no podia haver-hi resultats avui mateix, però com que m'he trobat que ni avui, ni d'aquí a 15 dies, ni d'aquí a tres mesos, ni d'aquí a quatre, que la resposta és no, no hi ha marge per negociar això, en aquestes condicions no podem anar picant el cap contra la paret perquè simplement ens fariem mal. No té cap sentit anar insistint en un camí que per l'altra banda és un camí que està tancat.

El president Rajoy m'ha dit, per explicar-ho tot, que sí que hi havia una porta oberta perquè el 2013 es pogués seguir parlant de com es millora el sistema de finançament actual, el del règim comú. Això és una cosa que ja vindrà i quan arribi ja veurem què dona de si, però és evident que amb una millora simplement del sistema dels últims 30 anys Catalunya no pot en aquest moment cobrir, ni de bon tros, les seves aspiracions com a país, com a societat i com a poble. I, per tant, entenc que aquest és un camí ordinari, que tocarà quan arribi el moment, ja se'n parlarà, però no és el tema que plantejava Catalunya, ni cobreix- insisteixo- els objectius que es plantejava Catalunya, ni respon al neguit de la societat catalana a la preocupació, als anhels i a les il·lusions d'una gran part del poble de Catalunya. Per tant, com que les coses estan així, escolteu, debat a Catalunya, reflexió serena, reflexió positiva, mirar cap endavant i decisions. I les decisions a partir, concretament, de la setmana que ve.

Catalunya ha fet esforços immensos i molt sincers durant més de 30 anys perquè totes les coses que fossin d'interès general espanyol anessin cap endavant, pensant que una Espanya que agafés més confiança en si mateixa, que fos més europea - com és en part-, que estigués dins d'una moneda comuna com l'euro, que hagués vençut al terrorisme, que fos de cultura democràtica, una Espanya que hagués construït el seu estat del benestar, -com ha pogut fer-ho bastant en aquestes últimes dècades-, una Espanya on hi hagués mentalitat de capacitat productiva i de

generació de riquesa. Sempre havíem pensat que una Espanya així seria una Espanya que entendria amablement i respectuosament les aspiracions d'un poble com el català que es considera a si mateix nació per una àmplia majoria de la seva pròpia ciutadania. Entenc que això no és així i, per tant, se'ns ofereix només l'anar tirant en el dia a dia, però no poder plantejar temes de gran envergadura com ho és el del pacte fiscal. Per tant, crec que s'ha perdut una oportunitat històrica, però la vida és així i s'ha de veure les parts bones de tot això i, sobretot, el que no podem és deixar-nos instal·lar en el nostre propi ànim col·lectiu una sensació d'impotència, o que el futur és avui més gris del que era ahir... això no té per què ser així. Estic convençut que a Catalunya es poden trobar solucions, es poden trobar camins àmpliament compartits o majoritàriament compartits per la societat catalana i es poden engendrar projectes de futur i també es poden impulsar. I crec que la setmana vinent serà a Catalunya una setmana important, potser també transcendent per definir aquestes opcions de futur. Aquestes opcions de futur per part nostra sempre seran respectuoses, sempre tindran un to positiu i mai pretendran el fet que no hi hagi cap tipus d'entesa entre Catalunya i la resta d'Espanya. Sempre he dit que sigui quin sigui el camí que afronti Catalunya aquests propers temps ha de ser un camí europeu, naturalment- i un camí on els ponts de diàleg i de fer coses en comú dintre de l'Estat espanyol o amb l'Estat espanyol siguin ponts que sempre es puguin mantenir de peu i oberts. I aquesta, com a mínim, serà la nostra actitud i la nostra reacció diguin el que diguin altres, ja ho adverteixo des del principi. Per molt que es menyspreï, per molt que es portin les coses al límit, per molt que es treguin les coses de mare, jo procuraré que l'actitud de Catalunya sigui una actitud en tot moment respectuosa i constructiva.